

**СИНЕРГІЯ СТВОРЕННЯ АВІАЦІЙНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЦЕНТРУ
АЛЬЯНСУ АВІАКОМПАНІЙ**

Головною з останніх тенденцій розвитку комерційного співробітництва авіакомпаній України стали альянси. Зі вступом України до «Відкритого неба» ці тенденції будуть тільки посилюватися. Тому з метою зменшення витрат на підготовку бортпровідників можливо створення єдиного авіаційного навчального центру (АНЦ) альянсу на базі однієї з авіакомпаній, що буде також становити складову синергетичного ефекту функціонування альянсу.

Для цього будемо вважати, що синергізм - це ефект узгодженої поведінки системи, в якій існує ієрархічна структура управління та взаємозв'язків. Погляд на економіку та економічні системи як на ті, що самі організуються та розвиваються, виявився плідним. Як показали дослідження робіт попередників, а саме А.О.Полозово-Яблонського, розрахувати економічний ефект від створення АНЦ альянсу можливо за витратами на тренажери.

Синергетичні вигоди для альянсу авіакомпаній при створенні власного АНЦ виникають з таких потенційних джерел: збільшення доходів; скорочення витрат; удосконалення технологій та процесів; позаекономічний ефект.

За даними фірми «Боїнг» витрати на тренажери розраховуючи на одне повітряне судно (ПС) при збільшенні числа ПС одного типу в авіакомпанії знижуються. Для зменшення витрат як на підготовку бортпровідників, так і на технічне обслуговування ПС авіакомпанії-члени альянсу повинні прагнути до уніфікації флоту. Приклад в цьому показують бюджетні перевізники. Хоча вони, звісно, інша модель ведення авіаційного бізнесу, але значна економія на технічному обслуговуванні ПС досягається ними саме за рахунок уніфікації флоту. Це підтверджує і фірма «Боїнг». Оскільки основні українські авіакомпанії порівняно невеликі щодо провідних західних, ми пропонуємо експлуатувати три основні типи ПС, кожний тип на відповідній відстані: близькомагістральний, середньомагістральний та далекомагістральний тип ПС. Відповідно до вимог підготовки навчати бортпровідників на ці три обрані типи ПС.

Економічний синергетичний ефект від створення АНЦ альянсу полягає у зменшенні витрат на тренажери розраховуючи на одне ПС за рахунок уніфікації флоту авіакомпаній альянсу, у скороченні витрат на навчання бортпровідників та супутніх витрат. Позаекономічний синергетичний ефект від створення АНЦ альянсу полягає у збереженні корпоративної культури альянсу, забезпеченні специфічних вимог до підготовки, підтриманні існуючого рівня якості обслуговування пасажирів, розробці навчальних програм з урахуванням модернізації флоту та стратегії розвитку альянсу, у полегшенні контролю якості та підвищенні якості навчання, та у мобільності бортпровідників в межах альянсу.

Загальний синергетичний ефект від створення АНЦ альянсу авіакомпаній визначається як сума синергетичних ефектів за ціма двома складовими.

Напрямами подальших досліджень мають бути формалізація та розрахунок складових економічного синергетичного ефекту діяльності АНЦ альянсу.